

Sygn. akt I C 504/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2024 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Ilona Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2024 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa E. G.

przeciwko J. G. (1)

o uznanie umowy za bezskuteczną

utrzymuje w mocy – w całości - wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 14 kwietnia 2023 roku, w sprawie sygn. akt I C 504/22.

Sygn. akt I C 504/22

UZASADNIENIE

Powód – E. G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniosła pozew przeciwko J. G. (1) o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 27 stycznia 2022 roku sporządzonej w formie aktu notarialnego przez notariusza K. R., prowadzącego Kancelarie Notarialną w G., rep. A nr 297/2022, na mocy której pozwana J. G. (1) nabyła od J. N., zamieszkałego w C. przy ulicy (...), nieruchomość zabudowaną, położoną w C. przy ulicy (...), oznaczoną jako działka numer (...), o powierzchni 0,1162 ha, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), w celu zaspokojenia wierzytelności powódki wynikających z prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 20 maja 2021 roku wydanego w sprawie VI GNc 415/21 i prawomocnego wyroku zaoczego Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku wydanego w sprawie VI GC 779/21 oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 27 stycznia 2022 roku pozwana nabyła od dłużnika J. N., na podstawie umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego rep. A nr (...), zawartej przed notariuszem K. R. w G., nieruchomość zabudowaną, położoną w C. przy ulicy (...), oznaczoną jako działka numer (...), o powierzchni 0,1162 ha, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...). Zaznaczyła, że powódce przysługują wobec dłużnika J. N. wierzytelności wynikające z prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 20 maja 2021 roku wydanego w sprawie VI GNc 415/21, w wysokości 35.532,50

złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych według zestawienia wskazanego szczegółowo w nakazie zapłaty, a także kosztami procesu w wysokości 4.194,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 października 2021 roku do dnia zapłaty oraz rekompensatą za koszty odzyskiwania należności w wysokości 2.847,51 złotych i prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku wydanego w sprawie VI GC 779/21, w wysokości 19.622,57 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 września 2021 roku do dnia zapłaty, a także kosztami procesu w wysokości 4.689,20 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 czerwca 2022 roku do dnia zapłaty.

Powódka podniosła, że egzekucja prowadzona na podstawie wskazanych wyżej tytułów wykonawczych okazała się bezskuteczna. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. P. J. postanowieniem z dnia 5 września 2022 roku, w sprawie GKm 9/21, umorzył z urzędu postępowanie egzekucyjne – prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego nakazu zapłaty z dnia 20 maja 2021 roku, sygn. akt GNc 415/21. Postępowanie zostało umorzone na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Zatem, powódka podkreśliła, że powyższa umowa sprzedaży została dokonana z pokrzywdzeniem powódki, gdyż w jej wyniku dłużnik J. N. stał się niewypłacalny, a pozwana uzyskała korzyść majątkową w postaci nieruchomości. Przy czym dłużnik z całą pewnością działał ze świadomością pokrzywdzenia powódki, gdyż już wówczas ciążyły na nim zobowiązania z prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 20 maja 2021 roku (orzeczenie prawomocne z dniem 2 października 2021 roku), których jak dotąd nie spłacił w jakiegokolwiek części. Postępowanie egzekucyjne skierowane przeciwko dłużnikowi okazało się bezskuteczne, natomiast pozwana jako osoba będąca w bliskim stosunku z dłużnikiem (konkubent) musiała wiedzieć o tym, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Świadczy o tym także fakt odbioru korespondencji adresowanej do dłużnika pod adresem zamieszkania pozwanej. Dłużnik zatem najprawdopodobniej zamieszkuje wraz z pozwaną.

W tym stanie rzeczy, oczywistym jest, iż zawarcie przez pozwaną i J. N. wyżej opisanej umowy sprzedaży nieruchomości nastąpiło z pokrzywdzeniem powódki w rozumieniu art. 527 i nast. kc. W wyniku tej umowy sprzedaży dłużnik J. N. stał się bowiem niewypłacalny. Natomiast świadomość dłużnika, iż działał z pokrzywdzeniem wierzycieli jest ewidentna, skoro powódka prowadziła wobec niego postępowanie egzekucyjne.

Powódka wskazała nadto, że w jej ocenie, zawarta przez strony umowa sprzedaży nieruchomości mogła być w istocie darowizną (na rzecz pozwanej) pod pozorem umowy zakupu, albowiem w ocenie powódki, nigdy nie doszło do przekazania środków finansowych – tytułem ceny sprzedaży nieruchomości – przez pozwaną dłużnikowi J. N..

Pozwana – J. G. (1) – pomimo doręczenie w trybie art. 139¹ kpc, korespondencji zawierającej pozew wraz z pouczeniami i wezwaniem do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni, nie zajęła stanowiska w sprawie, nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność i nie stawiła się na termin rozprawy.

W związku z tym wyrokiem zaocznym z dnia 14 kwietnia 2023 roku, wydanym w sprawie I C 504/22, Sąd Rejonowy w Człuchowie uwzględnił roszczenie strony powodowej w całości uznając umowę sprzedaży zawartą w formie aktu notarialnego z dnia 27 stycznia 2022 roku pomiędzy J. N. a J. G. (1) przed notariuszem K. R. zapisaną w rep. A nr 297/2022, na mocy której pozwana J. G. (1) nabyła prawo własności nieruchomości zabudowanej, położoną w C. przy ulicy (...), oznaczoną jako działka numer (...), o powierzchni 0,1162 ha, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) - za bezskuteczną wobec powoda E. G. w celu ochrony wiarygodności stwierdzonych w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 20 maja 2021 roku wydanego w sprawie VI GNc 415/21 i w wyroku zaocznym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku wydanego w sprawie VI GC 779/21 oraz orzekł o kosztach procesu i nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Powyższe orzeczenie osobiście odebrała pozwana J. G. (1) w dniu 21 kwietnia 2023 roku.

W przepisany termin pozwana – J. G. (1) – złożyła sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 14 kwietnia 2023 roku, wydanego w sprawie I C 504/22, wnosząc o jego uchylenie w całości i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie

od powoda na rzecz pozwanego kosztów niniejszego postępowania według norm przepisanych, a nadto o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności.

Pozwana zaprzeczyła aby zawarcie umowy skutkowało niewypłacalnością J. N., jak również aby umowa ta była w rzeczywistości umową darowizny, pozwana nie posiadała środków finansowych na zapłatę ceny sprzedaży zgodnie z postanowieniami umowy oraz aby pozwana wiedziała o zadłużeniu J. N., a co za tym idzie aby zawierając umowę miała świadomość ewentualnego działania sprzedawcy ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Pozwana wskazała nadto, że umowa była sprzedażą, a więc czynnością odpłatną albowiem cena sprzedaży została ustalona na kwotę 403.252,00 złotych i była ceną rynkową. Część ceny sprzedaży w kwocie 100.000,00 złotych została zapłacona już przed zawarciem umowy, a pozostała część ceny sprzedaży, zgodnie z umową, płatna miała być do dnia 15 lipca 2027 roku. Pozwana zaznaczyła także, że od dnia zawarcia umowy do końca lutego 2023 roku pozwana, jako że termin zapłaty został zastrzeżony na jej korzyść, zgodnie z treścią art. 457 kc, wpłaciła tytułem ceny sprzedaży kwotę 62.250,00 złotych (wszystkie wpłaty dokonywane były na rachunek do spłaty kredytu hipotecznego). Podkreśliła, że na moment zawarcia umowy do spłaty kredytu hipotecznego pozostawała kwota około 303.000,00 złotych. Dlatego też, zdaniem pozwanej, brak było podstaw do przyjęcia, że umowa była w istocie umową darowizny, w szczególności, iż w treści samej umowy strony potwierdziły zapłatę kwoty 100.000,00 złotych tytułem ceny sprzedaży.

Pozwana podkreśliła, że powód w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego nie dokonał zajęcia wierzytelności przysługującej J. N. z tytułu umowy, mimo że już w październiku 2021 roku dysponował tytułem wykonawczym. Zajęcie natomiast tej kwoty w pełni wystarczyłoby na pokrycie wszystkich zobowiązań. Zatem, zdaniem pozwanej, powód nie wykazał bezskuteczności egzekucji wobec J. N..

Pozwana zwróciła również uwagę na okoliczność, że w dacie zawarcia umowy i obecnie nieruchomość obciążona była i jest hipoteką zabezpieczająca spłatę kredytu hipotecznego. Zakładając zatem, że umowa nie została zawarta, a powód prowadziłby egzekucje z nieruchomości, to przyjęć należy, iż i tak nie uzyskałby on zaspokojenia swoich roszczeń. Jeżeli bowiem nieruchomość zostałaby zbyta na pierwszej licytacji (to jest za cenę 1/2 kwoty z oszacowania), to uzyskana kwota oscylowałaby w okolicach 302.250,00 złotych. z tej kwoty w pierwszej kolejności zaspokojeniu podlegałyby koszty egzekucji, a w drugiej kolejności roszczenie zabezpieczone hipotecznie. W konsekwencji powód, w ramach podziału, nie uzyskałby więc najpewniej żadnej kwoty. Nie można więc mówić o jakimkolwiek jego pokrzywdzeniu na skutek zawarcia umowy.

Pozwana zaprzeczyła, iż w momencie zawierania umowy wiedziała, że J. N. ma jakieś nieuregulowane zobowiązania. Była przekonana, że uiszczona już na jego rzecz kwota 100.000,00 złotych w pełni wystarczy na pokrycie tych zobowiązań. Zaprzeczyła nadto aby odbierała i otwierała korespondencję adresowaną do J. N., jak również aby partner zwierzał się jej odnośnie tych kwestii. Podkreśliła, że faktu tego nie można wywodzić ze wspólnego zamieszkiwania pozwanej z dłużnikiem J. N..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana – J. G. (1) od kilku lat pozostaje w nieformalnym związku z dłużnikiem J. N..

bezsporne, nadto dowód: zeznania świadka K. G. 00:11:02 k. 196v, J. N. 00:19:10 k. 197.

Powódka – E. G. w 2017 roku zawarła z dłużnikiem J. N. umowę najmu lokalu użytkowego, w którym dłużnik prowadził działalność gastronomiczną - restaurację. Umowa najmu została podpisana przez pozwaną – J. G. (1), która posiadała pełnomocnictwo do dokonania tej czynności w imieniu J. N.. Na podstawie tej umowy najemca zobowiązany był do regulowania comiesięcznego czynszu i opłat za media. Pozwana pomagała dłużnikowi J. N. w prowadzeniu restauracji, kontrolowała całą dokumentację, kwestie związane z zatrudnieniem oraz menu.

Na poczet prowadzonej działalności gospodarczej J. N. zaciągnął kredyt w wysokości 150.000,00 złotych. Pozwana J. G. (1) wiedziała o tym zobowiązaniu.

przyznane, nadto dowód: nagranie – płyta CD k. 121, zeznania świadka J. N. 00:22:57 k. 197, M. F. 00:50:49 k. 198, M. S. 01:11:07 k. 199, 01:20:08 – 01:21:02 k. 199.

Na początku 2019 roku, w związku z prowadzoną restauracją, pojawiły się problemy finansowe. J. N. starał się spłacać te zaległości z bieżących obrotów, jednakże to nie wystarczało, dlatego też niejednokrotnie pożyczal pieniądze od pozwanej J. G. (1). W związku z taką sytuacją J. N. i pozwana – J. G. (1) podjęli decyzję o przystąpieniu do projektu (...). Wysokość zadłużenia w chwili przystąpienia do projektu wynosiła kwotę około 130.000,00 złotych i wzrastała.

Pozwana – J. G. (1) nie potrafiła wytłumaczyć dlaczego jej i jej partnerowi nie wychodzi prowadzenie tej działalności gospodarczej.

dowód: nagranie – płyta CD k.121, zeznania świadka J. N. 00:19:10 k. 197, K. G. 00:11:02 – 00:22:57 k. 197, dowód z innych wniosków dowodowych – kserokopie umowy i oświadczeń k. 136 - 143 .

Problemy finansowe spowodowały również, że J. N. przestał regulować zobowiązania wynikające z łączącej go z powódką umowy najmu. Zaległość ta obejmowała wierzytelności z kilku miesięcy. Powódka wielokrotnie upominała się o należności wysyłając wiadomości sms oraz dzwoniąc do dłużnika J. N. i pozwanej. Telefony nie były przez nich odbierane.

J. N. informował pozwaną, że zalega z płatnościami w stosunku do powódki – E. G..

przyznane, nadto dowód: zeznania świadka J. N. 00:22:57 k. 197 – 197v, M. S. 01:21:38 k. 199.

W 2020 roku powódka E. G. przeprowadziła ostateczną rozmowę z J. N., który podjął decyzję, że restauracja będzie nadal funkcjonowała, a on wyjedzie do pracy za granicę aby zarobić na spłatę długów. Wysokość zadłużenia wobec powódki w chwili wyjazdu J. N. za granicę wynosiła kwotę około 20.000,00 złotych. J. N. posiadał również niuregulowane zobowiązania wobec pracowników restauracji.

Pozwana – J. G. (1) wiedziała, że jej partner wyjeżdża do pracy aby zarobić na uregulowanie długów, jak również, że są prowadzone postępowania egzekucyjne, odbierała ona bowiem większość dokumentów, wśród których znajdowały się również wezwania do zapłaty kierowane przez powódkę - E. G. do partnera pozwanej – J. N..

dowód: zeznania świadka J. N. 00:27:03 – 00:33:48 k. 197v, 00:39:59 k. 197v – 198, M. F. 00:54:39 k. 198 – 198v, 01:05:16 k. 198v, 01:09:06, 01:10:17 k. 199, M. S. 01:16:13 k. 199.

J. N. nie uregulował zobowiązania wobec powódki E. G. w żadnym zakresie, dlatego też wystąpiła ona na drogę postępowania sądowego.

W dniu 20 maja 2021 roku Sąd Rejonowy w Słupsku, w sprawie VI GNc 415/21, nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym nakazał J. N. aby zapłacił na rzecz powódki E. G. kwotę 35.532,50 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz orzekł o kosztach procesu.

Na podstawie powyższego orzeczenia powódka – E. G. w dniu 2 listopada 2021 roku złożyła wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie P. J., w którym wskazała aby egzekucja skierowana została do majątku dłużnika – J. N. w postaci rachunków bankowych, wierzytelności, ruchomości i nieruchomości dłużnika.

W toku postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny ustalił, że J. N. jest właścicielem nieruchomości, położonej w C. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczysta Kw (...)

W związku z tą informacją powódka – E. G. w dniu 22 lutego 2022 roku złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji z powyższej nieruchomości.

dowód: nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 20 maja 2021 roku k. 5, fakt znany z urzędu, por. wniosek z dnia 2 listopada 2021 roku k.1 - 3, wniosek z dnia 22 lutego 2022 roku k. 25, akta egzekucyjne GKm 9/21.

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 maja 2022 roku, wydanym w sprawie VI GC 779/21, Sąd Rejonowy w Słupsku zasądził od J. N. na rzecz powódki E. G. kwotę 19.622,57 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 września 2021 roku do dnia zapłaty i kwotę 4.689,20 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W związku z powyższym orzeczeniem powódka – E. G. pismem z dnia 10 sierpnia 2022 roku rozszerzyła wniosek egzekucyjny z dnia 2 listopada 2021 roku.

dowód: wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku k. 11, fakt znany z urzędu, por. wniosek z dnia 10 sierpnia 2022 roku k. 56 - 57, akta egzekucyjne GKm 9/21.

W związku z problemami finansowymi dłużnika – J. N., w połowie 2021 roku pojawił się pomysł nabycia przez pozwaną – J. G. (1) nieruchomości stanowiącej własność J. N.. W związku z tym w dniu 27 stycznia 2022 roku pozwana – J. G. (1) na podstawie umowy sprzedaży nabyła od J. N. nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym, położoną w C. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczysta Kw (...) za cenę 403.252,00 złotych. Z treści umowy wynikało, że część ceny w kwocie 100.000,00 złotych została zapłacona J. N., natomiast reszta ceny w kwocie 303.252,00 złotych zostanie zapłacona przez pozwaną J. J. N. – do dnia 15 lipca 2027 roku.

bezsporne, dowód: zeznania świadka K. G. 00:11:02 k. 197, J. N. 00:11:02 k. 197, nadto fakt znany z urzędu – umowa sprzedaży z dnia 27 stycznia 2022 roku zawarta w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) k. 63 – 67 – akta Kw nr SL1Z/00027261/6.

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2022 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Człuchowie oddalił wniosek o dokonanie w dziale III księgi wieczystej Kw nr (...) wpisu wzmianki o toczącej się egzekucji z nieruchomości w sprawie egzekucyjnej II GKm 9/21 należącej do dłużnika J. N., w związku z ujawnionym w dziale II księgi wieczystej wpisem prawa własności na rzecz J. G. (1) (w miejsce prawa własności J. N.).

Postanowieniem z dnia 5 września 2022 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie P. J. umorzyła z urzędu postępowanie egzekucyjne na podstawie przepisu art. 824 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2023 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Człuchowie, wydanym w sprawie I Co 173/22, umorzył postępowanie z nadzoru nad egzekucją z nieruchomości, położonej w C., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczysta Kw (...).

fakt znany z urzędu, por. postanowienie Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym w Człuchowie z dnia 24 sierpnia 2022 roku k. 54, postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie rejonowym w Człuchowie z dnia 5 września 2022 roku k. 58, postanowienie Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 20 lutego 2023 roku, sygn. akt I Co 173/22 - akta egzekucyjne GKm 9/21.

Wierzytelność powódki – E. G. – nie została zaspokojona przez dłużnika J. N. w żadnym zakresie.

bezsporne

Pozwana - J. G. (1) mieszka w zakupionej od J. N. nieruchomości i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z córką i J. N., z którym nadal pozostaje w nieformalnym związku. Prowadzi ona gabinet kosmetyczny i z tego tytułu osiąga miesięczny dochód w wysokości około 2.500,00 złotych. Ponadto wynajmuje dwie kawalerki, które znajdują się przy domu i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości 2.000,00 złotych miesięcznie. Były mąż pozwanej – K. G. opłaca jej składki na KRUS.

Pod koniec 2016 roku pozwana J. G. (1) otrzymała od K. G. kwotę 50.000,00 złotych, która została przeznaczona na życie. Po rozwodzie pozwana J. G. (1) otrzymywała od K. G. dalsze kwoty w wysokości po 20.000,00 – 30.000,00 złotych. W styczniu 2023 roku otrzymała kwotę 250.000,00 złotych po sprzedaży nieruchomości wspólnej.

bezsporne, nadto dowód: zeznania świadka K. G. 00:06:19 k. 196v.

Zakupiona przez pozwaną J. G. (2) od dłużnika J. N. nieruchomość stanowiła jedyny jego majątek, który dawał możliwość zaspokojenia jego wierzytelności wobec powódki.

bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej zasługiwało na uwzględnienie w całości, dlatego też wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 14 kwietnia 2023 roku, wydany w sprawie I C 504/22, utrzymano w mocy w całości.

Zgodnie bowiem z treścią art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Natomiast w myśl art. 344 § 1 k.p.c. i 345 k.p.c. pozwany, przeciwko któremu zapadł wyrok zaoczny, może złożyć sprzeciw w ciągu dwóch tygodni od doręczenia mu wyroku. Jeżeli sprzeciw został złożony prawidłowo, przewodniczący wyznacza termin rozprawy i zarządza doręczenie sprzeciwu powodowi. Wówczas, zgodnie z treścią art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Utrzymanie w mocy wyroku zaocznego ma miejsce wtedy, gdy po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stwierdzi, iż wydane w nim rozstrzygnięcie jest prawidłowe. W przeciwnym razie wyrok zaoczny należy uchylić i orzec o żądaniu pozwu.

Podstawę żądania powoda stanowił art. 527 § 1 k.c. regulujący tzw. skargę pauliańską. Zgodnie tym przepisem gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Natomiast jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Przy czym domniemanie to może obalić wyłącznie strona pozwana, natomiast wierzyciel nie ma obowiązku wykazania przesłanki złej wiary (art. 527 § 3 k.c.).

Zatem skarga pauliańska (actio pauliana) jest środkiem ochrony wierzyciela w przypadku nielojalnego zachowania dłużnika i zapewnia skuteczne zaspokojenie z przedmiotów majątkowych, które skutek czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela wyszły z majątku dłużnika albo do niego nie weszły. Natomiast niewypłacalność, o której mowa w treści art. 527 § 2 kc, to aktualny brak możliwości wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. Oznacza on taki obiektywny stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej od niego przysługującej. Istotnym jest również, że dla skorzystania przez wierzyciela z akcji pauliańskiej wystarczy wykazanie, że wobec stanu majątku dłużnika, jego wierzytelność nie może być zrealizowana i zrealizowanie jej w dającej się przewidzieć przyszłości jest również wątpliwe. Dlatego też ciężar udowodnienia niewypłacalności dłużnika spoczywa na wierzycielu. Jednakże, w sytuacji gdy osoba będąca w bliskim stosunku z dłużnikiem wiedziała o jego zamiarze pokrzywdzenia wierzycieli czynnością prawną, skutkuje odwróceniem ciężaru dowodu w procesie. W takim wypadku

powód obowiązany jest jedynie do wykazania stosunku bliskości, zaś rzeczą pozwanego jest wykazanie w drodze przeciwdowodu, że u dłużnika nie występowała świadomość pokrzywdzenia wierzyciela, przez co zwalnia się on od dalszego dowodu wykazania braku wiedzy o świadomości pokrzywdzenia. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 13 marca 2019 roku, I ACa 851/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - VI Wydział Cywilny z dnia 29 listopada 2018 roku, VI ACa 803/17).

Istotnym jest również, że przesłankę pokrzywdzenia wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonywania przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią, lecz według chwili zaskarżenia, czyli wystąpienia z żądaniem uznania bezskuteczności czynności prawnej.

W przedmiotowej sprawie bezsporny był fakt dokonania przez dłużnika powódki – J. N. czynności prawnej z pozwaną – J. G. (1), na mocy której nabyła ona prawo własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w C. przy ulicy (...), do której powódka mogła skierować egzekucję.

Sporne było natomiast, czy na skutek tej czynności dłużnik – J. N. stał się niewypłacalny oraz czy miał on świadomość pokrzywdzenia wierzyciela wskutek zawarcia powyższej umowy sprzedaży, a także czy pozwana – J. G. (1) posiadała wiedzę o celu działania dłużnika.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wierzytelność powódki – E. G. – opiewająca na kwotę 35.532,40 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych została stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 20 maja 2021 roku, wydanym w sprawie VI GNc 415/21, przez Sąd Rejonowy w Słupsku, natomiast wierzytelność na kwotę 19.622,57 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 września 2021 roku do dnia zapłaty – wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku, wydanym w sprawie VI GC 779/21.

Niewątpliwym jest również, że postanowieniem z dnia 5 września 2022 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie P. J. umorzyła z urzędu postępowanie egzekucyjne na podstawie przepisu art. 824 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji prowadzonej na podstawie powyższych tytułów wykonawczych z majątku dłużnika J. N..

Z powyższego wynika zatem, że w chwili wytoczenia powództwa wierzyciel – E. G. – nie mogła zaspokoić się z majątku dłużnika – J. N., albowiem na skutek zbycia jedyne go składnika majątku w postaci nieruchomości zabudowanej, położonej w C. przy ulicy (...), nie posiadał on już żadnego majątku, z którego wierzycielka mogłaby zaspokoić swoje wierzytelności.

W ocenie Sądu, strona powodowa wykazała również, w toku niniejszego procesu, istnienie związku przyczynowego między dokonaniem tej czynności prawnej a niewypłacalnością dłużnika – J. N..

W przedmiotowej sprawie bezspornym była okoliczność, że pozwana – J. G. (1) – od kilku lat pozostaje w bliskiej relacji z dłużnikiem. Zatem, to na niej spoczywał ciężar obalenia domniemania, że nie wiedziała ona, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

W ocenie Sądu pozwana – J. G. (1) – nie obaliła tego domniemania.

Wprawdzie strona pozwana, w toku niniejszego procesu, konsekwentnie twierdziła, że nie wiedziała o wysokości tego zadłużenia, a jedynie o kwocie 15.000,00 złotych, jak również, że myślała, iż jej partner J. N. uregulował to zobowiązanie.

Z zebranego jednak w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadków, a w szczególności zeznań partnera pozwanej – J. N., wprost wynika, że pozwana posiadała wiedzę nie tylko o zadłużeniu partnera wobec powódki, ale również o innych nieuregulowanych zobowiązaniach, albowiem dłużnik J. N. informował pozwaną, że zalega w stosunku do powódki z płatnościami (dowód: zeznania świadka J. N. 00:22:57 k. 197 -197v). Ponadto po wyjeździe dłużnika J. N. za granicę do pracy, odbierała ona dokumentację adresowaną do dłużnika, wśród której były również

wezwania powódki E. G. o spłatę zadłużenia (dowód: zeznania świadka J. N. 00:39:59 k. 198). Istotnym jest również, że w okresie kiedy J. N. prowadził działalność gospodarczą w postaci restauracji, to pozwana J. G. (1) aktywnie uczestniczyła w prowadzeniu tej działalności gospodarczej, a także miała dostęp do dokumentów oraz podejmowała decyzje dotyczące prowadzenia tej działalności. Z zeznań świadków wynika nadto, że pozwana J. G. (1) nie ukrywała faktu, że dłużnik J. N. ma problemy finansowe związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, jak również, że na temat zadłużenia wobec powódki sama pozwana z nią rozmawiała (dowód: zeznania świadka K. G. 00:11:02 k. 197, M. F. 01:05:16 k. 198v, 01:09:06 k. 199, 01:10:17 k. 199, M. S. 01:11:07 – 01:16:13 k. 199). Z zeznań świadka J. N. wynika nadto, że gdy wyjechał on do pracy za granicę w 2021 roku, to wiedział, że są podejmowane wobec niego postępowania egzekucyjne i wówczas pozwana i jej były mąż zaproponowali mu, że spłacą kredyt do końca i przejmą dom (dowód: zeznania świadka J. N. 00:27:03 k. 197v).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków albowiem są one spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Ponadto znajdują one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym w postaci nagrania z płyty CD, z którego wprost wynika, że powodem przystąpienia do projektu „Kuchenne rewolucje” były problemy finansowe J. N. i pozwana doskonale wiedziała o wysokości tego zadłużenia, które w tym czasie opiewało na kwotę około 130.000,00 złotych i wzrastało. Ponadto pozwana J. G. (1) sama przyznała, w toku niniejszego procesu, że niejednokrotnie wspomagała finansowo swojego partnera – J. N., jak również, że powodem wyjazdu do pracy za granicę były właśnie jego problemy finansowe.

Z powyższego wynika zatem, że pozwana J. G. (1) przystępując w dniu 27 stycznia 2022 roku do aktu notarialnego umowy sprzedaży nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), która stanowiła własność jej partnera J. N., z uwagi na łączące ją z dłużnikiem bliskie relacje, miała wiedzę, iż działał on ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela – powódki E. G.. W dacie zawarcia tej umowy wierzytelność powódki nie została bowiem zaspokojona, a prowadzone postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika J. N. - na podstawie tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty z dnia 20 maja 2021 roku, wydanego w sprawie VI GNc 415/21, przez Sąd Rejonowy w Słupsku, a następnie na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 27 maja 2022 roku, wydanego w sprawie VI GC 779/21, zostało umorzone z uwagi na jego bezskuteczność albowiem jedyny składnik majątku dłużnika J. N., z którego powódka – E. G. mogłaby uzyskać zaspokojenie -został zbyty na rzecz pozwanej J. G. (1).

Wprawdzie, w toku procesu, pozwana – J. G. (1) konsekwentnie twierdziła, że przed zawarciem umowy sprzedaży w dniu 27 stycznia 2022 roku na poczet ceny zapłaciła J. N. kwotę 100.000,00 złotych. Fakt ten został również odnotowany w treści aktu notarialnego umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości z dnia 27 stycznia 2022 roku.

Jednakże, w ocenie Sądu, powyższa okoliczność nie spowodowała obalenia domniemania wiedzy pozwanej – J. G. (1), że działanie zbywcy miało na celu pokrzywdzenia wierzyciela. Niewątpliwym bowiem jest, że z treści umowy sprzedaży nie wynikało kiedy i w jaki sposób kwota ta została przekazana dłużnikowi. Miało to o tyle istotne znaczenie, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, że powódka – E. G. – nie mogła zaspokoić swojej wierzytelności, nawet w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Zatem należy domniemywać, że nawet jeżeli kwota ta została faktycznie przekazana dłużnikowi przez pozwaną, to nastąpiło to w gotówce. W konsekwencji takiego działania pozwanej, powódka – E. G. – nie miała żadnej możliwości zajęcia tych środków i zaspokojenia się z nich (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 10 listopada 2022 roku, I ACa 8/22).

Ponadto analiza zapisów treści umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości w części dotyczącej spłaty reszty ceny, zdaniem Sądu, ewidentnie świadczy o tym, że pozwana nabywając przedmiotową nieruchomość posiadała wiedzę, iż dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela – powódki E. G.. Z §4 umowy sprzedaży z dnia 27 stycznia 2022 roku wynika bowiem, że pozwana J. G. (1) zobowiązuje się zapłacić J. N. resztę ceny w kwocie 303.252,00 złotych – do dnia 15 lipca 2027 roku.

Zatem, skoro powódka – wierzyciel – E. G. – udowodniła, że pozwana J. G. (1) w dacie zawarcia umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości, jak i obecnie jest osobą bliską dla dłużnika – J. N., który w dacie zawarcia tej umowy, jak również w dacie wytoczenia niniejszego powództwa, był niewypłacalny i posiadał wierzytelność wobec powódki – E. G., zaś pozwana – J. G. (2) nie wykazała w drodze przeciwdowodu, że u dłużnika nie występowała świadomość

pokrzywdzenia wierzyciela, to Sąd na mocy wyżej cytowanych przepisów w oparciu o art. 347 k.p.c. wyrok zaoczny utrzymał w mocy w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1, 1¹ i 3 kpc, który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W przedmiotowej sprawie pozwana – J. G. (1) - jest stroną przegrywającą proces, zatem zasadnym było zasądzić od niej na rzecz powódki koszty procesu.

W przedmiotowej sprawie koszty procesu obejmują opłatę stosunkowa od pozwu w wysokości 3.345,00 złotych, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w wysokości 5.400,00 złotych, zgodnie z treścią § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2018 roku, poz. 265).